

Kasvun ja oppimisen lautakunta 27.11.2024

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen inklusiivisesti alkuopetuksessa

Valmistelijat / lisätiedot:
Soinio Giedre
Takala Sara
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että lukuvuodesta 2025–2026 alkaen vuosiluokilla 1–2 perusopetukseen valmistava opetus järjestetään Espoossa aina inklusiivisesti oppilaan omassa lähikoulussa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Lainsäädäntö

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on oma opetussuunnitelmansa. Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esi- tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämisen nykytila Espoossa

Espoo tarjoaa suomenkielistä perusopetukseen valmistavaa opetusta ryhmämuotoisesti ja inklusiivisesti. Opetusmuoto määräytyy oppilaan suomen kielen taidon ja koulunkäyntitaustan perusteella. Valmistava opetus kestää 9 kuukautta.

Oppilaat, jotka eivät vielä osaa suomea, aloittavat opiskelun ryhmämuotoisessa valmistavassa opetuksessa (RVAL). Opetusta järjestetään alueellisesti pienryhmissä, joissa on eri-ikäisiä oppilaita (vuosiluokat 1–6 ja 7–9). Oppilas sijoitetaan omalla oppilaaksiottoalueellaan lähimpään mahdolliseen kouluun, jonka valmistavan opetuksen ryhmässä on tilaa. Valmistavan opetuksen

päätyttyä oppilas siirtyy opiskelemaan omaan lähikouluunsa. Oppilas voi myös hakea toissijaiseen kouluun tai painotettuun opetukseen.

Jos oppilas osaa jo jonkin verran suomea, hän voi saada inklusiivista valmistavaa opetusta (IVAL) omassa lähikoulussaan. Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa oppilas saa valmistavaa opetusta yleisopetuksen luokassa.

Ryhmämuotoisessa valmistavassa opetuksessa opiskelee Espoossa vuosittain n. 900 oppilasta. Tilastointipäivänä 20.9.2024 RVAL-oppilaiden määrä oli 707. Heistä 119 oli alkuopetuksen oppilaita. Valmistavan opetuksen opetusryhmiä on syyslukukaudella 2024 60, joista alakoulun ryhmiä (vuosiluokat 1–6) on 41.

Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa opiskelee Espoossa vuosittain n. 200 oppilasta. Tilastointipäivänä 20.9.2024 suomenkielisessä perusopetuksessa opiskeli 150 IVAL-oppilasta, joista 37 osallistui inklusiivisen valmistavan opetuksen pilottiin. Näistä IVAL-oppilaista 144 opiskeli alkuopetuksessa.

Inklusiivisen valmistavan opetuksen pilotti

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti kokouksessaan 23.11.2022 § 183 Matinkylä-Olarin alueen inklusiivisen valmistavan opetuksen pilotista lukuvuonna 2023–2024. Lisäksi lautakunta päätti kokouksessaan 29.11.2023 § 192 jatkaa pilottia lukuvuonna 2024–2025. Näiden päätösten mukaan kaikki Matinkylä-Olarin alueen vuosiluokkien 1–2 valmistavan opetuksen oppilaat on osoitettu inklusiiviseen valmistavaan opetukseen lähikouluihin lukuvuosina 2023–2024 ja 2024–2025.

Pilotin tarkoituksena on testata mallia, jossa perusopetukseen valmistava opetus toteutetaan alkuopetuksessa inklusiivisesti oppilaan suomen kielen taidosta riippumatta. Näin valmistavan opetuksen oppilaalla on mahdollisuus opiskella ja saada tarvitsemansa tuki omassa lähikoulussaan.

Pilotin vaikutuksia on seurattu testaamalla pilottioppilaiden suomen kielen ja matematiikan taitojen kehittymistä. Testaukset tehtiin syksyllä 2023 ja keväällä 2024. Lisäksi oppilaiden kotoutumista mitattiin kysymällä oppilailta ja heidän huoltajiltaan oppilaiden kaverisuhteista. Samat testaukset toteutettiin myös ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen oppilaille neljässä verrokkikoulussa.

Pilottiin osallistuneiden koulujen kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä koulutusten, tapaamisten ja ohjauksen muodossa. Samalla on kuultu sekä rehtoreiden että opettajien kokemuksia pilotista. Syyskuussa 2024 pilottikoulujen henkilökunnalle tehtiin lyhyt kysely heidän kokemuksistaan.

Perusteet perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen inklusiivisesti alkuopetuksessa

Espoon valtuustokauden tavoitteiden mukaan Espoo on Suomen paras kotouttaja. Valmistavan opetuksen järjestäminen inklusiivisesti alkuopetuksessa vahvistaa lähikouluperiaatteen mukaista oppilaaksiottoa siten, että integraatio vahvistuu. Toimintamalli ehkäisee segregatiota sekä vahvistaa osallisuutta ja kotoutumista.

Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa alkuopetuksen oppilas pääsee aloittamaan opiskelun heti omassa lähikoulussaan, jolloin vältetään koulun vaihtamiselta heti koulutaipaleen alussa. Yleisopetuksen luokassa opiskelu mahdollistaa vertaisoppimisen suomea puhuvilta kavereilta niin oppitunneilla kuin välitunneillakin. Oppilas pääsee integroitumaan oman ikäryhmänsä kavereiden kanssa ja sopeutuu sosiaalisesti omaan lähikouluunsa ja asuinalueeseensa. Oppilas ja huoltajat kiinnittyvät tiiviimmin kouluyhteisöön, kun oppilas opiskelee alusta asti omassa lähikoulussaan. Oppilaan kotoutuminen edistää myös muun perheen kotoutumista.

Syksyllä 2024 Espoon koulutulokkaista 39,5 % oli monikielisiä ja ennusteiden mukaan määrä jatkaa kasvuaan. Valmistavan opetuksen palvelutarve on kasvanut tasaisesti niin paljon, että valmistavan opetuksen ryhmiä on jo suurimmassa osassa kouluista. Siksi on mielekästä ohjata alkuopetuksen oppilaat omaan lähikouluunsa jo valmistavan opetuksen aikana.

Pilottioppilaille tehdyt testaukset sekä pilottiin osallistuneiden koulujen rehtoreiden ja opettajien kokemukset tukevat havaintoja inklusiivisen valmistavan opetuksen hyödyistä. Positiiviset vaikutukset näkyvät erityisesti oppilaiden sosiaalisissa suhteissa ja oppimismotivaatiossa. Pilottikoulujen oppilaat ovat opettajien havaintojen ja omien sanojensa mukaan saaneet kavereita yleisopetuksen oppilaista sekä osallistuneet aktiivisesti koulujen kerho- ja harrastustoimintaan. Pilottiin osallistuneet koulut ovat raportoineet myös pilottioppilaiden huoltajien myönteisistä kokemuksista sekä osallistumisesta esimerkiksi koulujen vanhempainoimikuntien toimintaan.

Valmistavan opetuksen järjestäminen inklusiivisesti alkuopetuksessa ei ole säästötoimi, vaan keino ohjata valmistavan opetuksen järjestämiseen varatut resurssit tarkoituksenmukaisemmin niihin kouluihin, joissa valmistavan opetuksen oppilaita on enemmän.

Voimaantulo

Vuosiluokilla 1–2 perusopetukseen valmistava opetus järjestetään Espoossa inklusiivisesti oppilaan omassa lähikoulussa lukuvuoden 2025–2026 alusta alkaen. Muutos huomioidaan valmistavan opetuksen oppilaaksiotossa keväällä 2025.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Lapsivaikutusarviointi: Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen inklusiivisesti alkuopetuksessa

Tiedoksi